

ních důsledků pro její děti; neboť jakmile Anna F-ová vyděděna nebyla, nemá místa ustanovení Šu 780 obč. zák.

Čís. 2748.

Pustil-li se žalovaný cizozemský fiskus bez dalšího do jednání před tuzemským soudem, jest míti za to, že se mu podrobil.

Ručení dráhy za škodu, jež vznikla při překládání zboží.

(Rozh. ze dne 20. června 1923, Rv I 46/23.)

Žalobci zaslán byl dráhou z Vrchlabí do Aše (říšsko-německé státní dráhy) povoz, jenž došel ve stavu poškozeném. Žalobu proti říšskému železničnímu fisku o náhradu škody okresní soud v Aši zamítl, odvolací soud jí vyhověl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

D u v o d y:

Především slušelo rozřešiti otázku, zdali v rozepři této, ve které žalován jest fiskus cizího státu, mohlo býti žalováno před tuzemskými soudy a není-li pro nedotknutí své výsostní právo žalovaného fisku cizího státu této rozepři pořádková práva zatarasiti. Vzhledem k tomu, že žalovaný bez ohrazení vstoupil do této rozepře a do jejího projednávání, bylo uznati, že se podrobil dobrovolně pravomoci tuzemských soudů a proto žalobci nemůže býti odpirán pořádková práva. Jinak dovolání žalovaného, opřené o důvod dle čis. 4 Šu 503 c. ř. s., není opodstatněno. Odvolací soud zjistil, že naložení vozu ve Vrchlabí prodáváckými zřízeními vykonáno bylo způsobem, jakým se všeobecně podobné vozy nakládají, že obalové naložení nebylo žádoucí, a že proto není tu důvodu vylučujícího ručení dle čis. 84—86 min. nař. ze dne 11. listopadu 1909, čis. 172 ř. zák. Dovolatel míní, že vznikla-li škoda při překládání vozu, o jehož nutnosti strana naložení vozu ve Vrchlabí opatřivší věděla, a byly-li blatníky před naložením vozu z té příčiny odšroubovány, poněvadž vuz by užšími dveřmi vagonovými neprošel, a byly-li blatníky po naložení opět přisroubovány, že příčinu poškození dlužno spatřovati v tom, že blatníky byly na vuz opět přisroubovány, poněvadž pak se musily při překládání vozu do jiného vagonu, když vagonové dveře byly úzké, poškoditi. Dovolatel při tom zdůrazňuje, že mu nemohlo býti ukládáno, aby při překládání blatníky opět odšrouboval, aby mohl vuz bez blatníku vyložit (přeložit). Ale v tom právě dovolateli nelze přisvědčiti. Když přeložení dopravovaného vozu náleželo ku převzatým povinnostem dopravním žalované strany, pak ona při splnění této povinnosti při nejmenším musila vynaložiti onen stupeň

píle a pozornosti, který dle §u 1297 obč. zák. dlužno o každém předpokládati, kdo je zdravého rozumu. Už z toho musila žalovaná svými orgány, jichž počiny jest jí zastoupiti, poznati, že když jsou vagonové dvěře příliš úzké, že nelze jimi bez poškození vyčnívajících blatníků vůz mocně vystrkovati, nýbrž že se dlužno v takovém případě zachovati tak, jak je dle zjištění odvolacího soudu všeobecným pravidlem, že totiž musí býti blatníky odšroubovány a po opětném uložení zase přišroubovány. To všecko tím spíše, poněvadž žalovaná převzala dopravu vozu s přišroubovanými blatníky, ač i ona věděla, že vůz musí býti do jiného vagonu překládán. Odvolací soud nepochybil, když změnou napadeného rozsudku první stolice usoudil, že je žalobní nárok po právu a když rozhodl podle toho.

Čís. 2749.

Konto W.

Oznámil-li komisionář komitentovi, že od něho »cenné papíry koupil«, dal tím zřejmě na jevo, že vstoupil do obchodu jako samokupitel.

Přípustnost žaloby komitenta na komisionáře o určení, že jest komisionář povinen, by výtěžek za prodané cenné papíry, připsaný komitentovi na kontě »W«, připsal mu k dobru v Kč.

(Rozh. ze dne 20. června 1923, Rv I 144/23.)

Žalobce dal žalované pražské filiálce rakouské banky koncem ledna 1919 příkaz k prodeji cenných papírů, jež pak žalovaná prodala počátkem února 1919 na vídeňské burse a připsala výtěžek žalobci k dobru na kontě W. Žalobě, by banka byla uznána povinnou, připsati žalobci výtěžek v Kč, procesní soud první stolice vyhověl. Důvody: Zájem žalobce na tom, aby skutečný stav věci byl zjištěn (§ 228 c. ř. s.), jest prokázán. Ježto žalobce dluhuje, i kdyby počítal zažalovaný peníz v československé měně, žalované větší obnos (neboť dluhuje žalované nesporně 506.189 Kč a 551.479 Kč proti zažalovaným 356.398 K), není mu možno, aby žaloval o zaplacení nebo o vydání depot. Jedinou cestou je žaloba o zjištění poměru, žalobní návrh obsahuje jen zjištění právního poměru a netýká se vnitřního poměru banky, který ovšem nepodléhá vlivu třetích osob. Pokud se týče sčítování vůči žalobci a pokud toto se skutečně vůči němu a ne jen uvnitř banky provede, je žalovaná povinna, dbáti tohoto rozsudku a zažalované obnosy počítati v československé měně. Že žalobce zájem na tomto zjištění má, netřeba obšírně odůvodňovati. Netřeba poukázati k tomu, že musí jako obchodník vědět, zda může se žalovaným obnosem počítati čili nic, vždyť je dnes obnos na kontu »W« pro majitele pro dohlednou dobu nulou. A velikost zažalovaného obnosu odůvodňuje zajisté tvrzení, že otázka, zda dostane žalobce obnos v Kč a zda zůstane obnos stále na kontu »W«, je pro žalobce otázkou existence. Právní zájem žalobcův je tudíž dán (§ 228 c. ř. s.). Z nesporných okolností vysvítá, že uza-